

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Onderzoek naar de kwaliteitsverbetering bij

Basisschool Flevopark

Plaats : Amsterdam
BRIN-nummer : 19CH
Onderzoeksnummer : 123129
Datum schoolbezoek : 21 juni 2011
Rapport vastgesteld te Utrecht op 22 augustus 2011

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Toezichtarrangement 15

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 21 juni 2011 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op de Flevoparkschool naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het onderzoek naar de kwaliteitsverbetering dat is uitgevoerd op 25 mei 2009 stelde de inspectie tekortkomingen vast in het onderwijsleerproces op de Flevoparkschool. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 21 augustus 2009. De kwaliteit van het onderwijs is toen voor de tweede keer als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

In februari 2007 heeft de inspectie op de Flevoparkschool een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek bleek dat de kwaliteit van het onderwijs onder druk stond en er ernstige tekortkomingen waren op het gebied van de kwaliteitszorg, het leerstofaanbod, het didactisch handelen, de afstemming en de leerlingenzorg. Daarnaast was de sociale veiligheid van de leerlingen en het personeel niet geborgd en had de school een onvoldoende uitgewerkte visie op het gebied van actief burgerschap en sociale integratie. De resultaten op tussenmomenten waren bovendien onvoldoende. De inspectie beoordeelde de kwaliteit van het onderwijs als zwak en intensiverde haar toezicht. Ter afsluiting van dit traject voerde de inspectie in mei 2009 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering (OKV) uit om te bepalen of de school in staat was geweest om de kwaliteit weer op een voldoende niveau te krijgen. Dit was niet het geval. De school had weliswaar haar eindopbrengsten op niveau weten te houden, maar tekortkomingen op essentiële onderdelen van het leerstofaanbod, het didactisch handelen en het leerstofaanbod waren niet opgeheven. Ook was het systeem van kwaliteitszorg onvoldoende ontwikkeld. Positief was dat de school het schoolklimaat had weten te verbeteren en dat de tussenopbrengsten op niveau lagen. De inspectie beoordeelde de kwaliteit van het onderwijs echter wederom als zwak en continueerde het traject van geïntensiveerd toezicht. Dit traject bestond uit twee voortgangsgesprekken en een tussentijds kwaliteitsonderzoek (TKO).

Na een aanvankelijk moeizaam begin door discontinuïteit in de aansturing (zowel in de schoolleiding als bij het bestuur) en een groot ziekteverzuim, bleek tijdens het TKO in juni 2010 dat de school het verbeterproces had weten vlot te trekken en dat op de meeste van de onderzochte indicatoren voldoende vooruitgang te zien was.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en die tijdens het onderzoek beschikbaar waren op de school.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de twee kleutergroepen, één groep 3, twee groepen 4, één groep 5, en de groepen 6, 6/7 en 8.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leerlingen, leraren en ouders.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, leerstofaanbod, schoolklimaat, didactisch handelen, afstemming, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2009 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 Bevindingen

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2009 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.				●	
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					●
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 2 Leerstofaanbod	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			●	
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
2.4 * De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.		●		
2.6 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

Kwaliteitsaspect 4 Schoolklimaat	1	2	3	4
4.1 De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			●	
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.			●	
4.3 Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.			●	

Kwaliteitsaspect 5 Didactisch handelen	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			●	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	
5.6 De leraren geven expliciet onderwijs in strategieën voor denken en leren.			●	

Kwaliteitsaspect 6 Afstemming	1	2	3	4
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		●		
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 7 Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		●		

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		●		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				●
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.		●		
9.7 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			●	

Naleving wet- en regelgeving	ja	nee
NT1a De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	●	
NT1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO)	●	
NT2a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO)	●	
NT2b In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	●	
NT3a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	●	
NT3b In het zorgplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 19, lid 2, WPO).	●	
NT4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	●	
NT4b Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	●	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

Het onderzoek naar de kwaliteitsverbetering wijst uit dat de kwaliteit van het onderwijs van de Flevoparkschool weer voldoende is. De inspectie kent de school dan ook het basisarrangement toe en zij beëindigt daarmee het geïntensiveerd toezicht. De school heeft de positieve ontwikkeling die tijdens het TKO in juni 2010 zichtbaar was, weten vast te houden. Het team is versterkt met een aantal nieuwe leerkrachten en er is een nieuwe schoolleiding gekomen. Gezamenlijk hebben ze met veel elan en inzet gewerkt aan de verwezenlijking van de doelen in het verbeterplan. Daardoor is nu het didactisch handelen over het geheel genomen voldoende en is er goede vooruitgang te zien op het gebied van zorg en begeleiding. Ook is het aanbod voor actief burgerschap en sociale integratie nu op orde. De opbrengsten op tussenmomenten zijn voldoende gebleven en aan het eind van de schoolperiode zijn ze zelfs goed te noemen. Belangrijke aandachtspunten blijven het aanbod Nederlandse taal en de evaluatie van de zorg. Bovendien heeft de school nog geen sluitend systeem van kwaliteitszorg. Om de huidige kwaliteit te bestendigen en verder uit te bouwen is dit echter wel nodig.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Uitgangssituatie

De personele wisselingen en de verandering van directie hebben positief uitgewerkt voor de school. Een groot deel van de ballast uit het verleden is weg, waardoor het team met een frisse en open blik tegen de school en de schoolontwikkeling aankijkt. De schoolcultuur is eveneens veranderd: de leraren werken nu veel samen en maken gebruik van elkaars deskundigheden. De directie heeft ervoor gezorgd dat het uitgebreide verbeterplan een levend document is dat herhaaldelijk onder de aandacht van het team wordt gebracht. De school staat nadrukkelijk stil bij behaalde doelen, waardoor de leraren zelf vooruitgang proeven.

Belangrijk is ook dat de school de communicatie met de ouders heeft verbeterd. In het verleden zorgden discussies en conflicten met ouders voor een onveilige situatie waardoor ouders en leraren geen vertrouwen meer in elkaar hadden. Hierin is een duidelijke kentering zichtbaar: de ouders waarderen de betrokkenheid van directie en team en de open communicatie. Dit zorgt ervoor dat steeds meer ouders zich in willen zetten voor de school.

Het verbeterplan beslaat een traject van twee jaar waarvan de school nu het eerste jaar afrondt. Vanzelfsprekend heeft de school in het verbeterplan prioriteiten moeten stellen. Daarom heeft zij in eerste instantie ingezet op een versterking van de didactische vaardigheden van de leraren, het klassenmanagement en de afstemming. Ook heeft de school voorrang gegeven aan het wegwerken van onnodige leerachterstanden. Door de planmatige aanpak die de school hanteert, heeft de inspectie op al deze onderdelen ook aantoonbaar vooruitgang gezien.

Andere onderwerpen zijn hierdoor naar achter geschoven zoals het afstemmen van het aanbod Nederlandse taal op de leerlingenpopulatie en een schoolbeleid voor meerbegaafde leerlingen.

Leeropbrengsten

De scores van de Cito-eindtoets komen de laatste drie jaar boven de bovengrens van de inspectie uit, waardoor de eindresultaten als goed zijn beoordeeld. Op alle vijf de meetmomenten die de inspectie bekijkt voor de beoordeling van de tussenresultaten (technisch lezen in de groepen 3 en 4, begrijpend lezen in groep 6 en rekenen en wiskunde in de groepen 4 en 6), liggen de scores boven de ondergrens die de inspectie hanteert. De school is dus in staat geweest om met alle doorgevoerde veranderingen het niveau van haar opbrengsten vast te houden of te verbeteren.

Indicator 1.4 beoordeelt de inspectie niet omdat er in groep 8 geen leerlingen zijn met specifieke onderwijsbehoeften. In de lagere groepen zit een klein aantal leerlingen dat losgekoppeld is van de leerstof van het leerjaar. Voor deze leerlingen heeft de school uitgewerkte ontwikkelingsperspectieven opgesteld aan de hand waarvan zij kan volgen of ook deze leerlingen zich naar vermogen ontwikkelen.

Ook indicator 1.5 wordt niet beoordeeld. De school heeft dit jaar een volgsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling ingevoerd. Dit systeem is echter niet genormeerd waardoor de inspectie de resultaten niet kan gebruiken voor een beoordeling van de sociale vaardigheden van de leerlingen. Bovendien is het volgsysteem dit schooljaar per abuis niet goed ingevuld, waardoor de overzichten weinig aanknopingspunten bieden voor handelen in de klas.

Leerstofaanbod

De school heeft haar aanbod voor actief burgerschap en sociale integratie vastgelegd en daarmee is indicator 2.6 voldoende. Ook uit de gesprekken met de leerlingen en de projecten waaraan de school meedoet, blijkt dat er voldoende aandacht is voor dit aspect. Wel wijst de inspectie de school erop dat een bewaking van de uitvoering van dit aanbod aandacht behoeft. De leraren nemen in de weekplanning uitgebreid het aanbod voor taal en rekenen op, maar de overige vakgebieden staan niet vermeld. Hierdoor is het moeilijk te achterhalen of de leraren voldoende tijd aan deze vakgebieden besteden en welke inhoud aan bod komen.

De school heeft afgelopen schooljaar haar aanbod voor Nederlandse taal vernieuwd. Er is een nieuwe taalmethode en ook voor voortgezet technisch lezen is er een programmatisch aanbod. Verder heeft de hernieuwde aandacht voor de uitvoering van VVE in de onderbouw een impuls aan het taalonderwijs gegeven. In de nieuwe taalmethode is een woordenschatlijn verweven. De leraren voeren deze lessen uit, maar geven tegelijkertijd aan dat dit aanbod niet volstaat voor hun leerlingen die veelal meertalig worden opgevoed. Daarom komt er volgend schooljaar een scholing voor de intensivering van het woordenschatonderwijs en wordt één van de leraren de taalcoördinator. Verdere aandachtspunten liggen bij de taligheid van de leeromgeving en het gebruik van taal in andere vakken (transfer). Omdat deze onderdelen van het taalonderwijs momenteel te weinig ontwikkeld zijn, is indicator 2.4 onvoldoende. Het huidige beeld komt overigens overeen met de planning in het verbeterplan. Daarin heeft de school de versterking van het taalonderwijs bewust op een later moment gepland.

Afstemming en zorg

De aandacht voor het model van activerende directe instructie en de doorgaande lijn in het klassenmanagement hebben eraan bijgedragen dat de leraren meer ruimte hebben gekregen om leerlingen extra aandacht te geven. De klassikale instructies zijn kort, waarna de leraar verlengde instructie geeft volgens de indeling op het groepsplan. De groepsplannen onderscheiden drie niveaus. Voor de subgroep die in aanmerking komt voor verlengde instructie (de C-groep), hebben de leraren aanvullende toetsanalyses gemaakt om te bepalen welke extra begeleiding nodig is. Hiermee krijgt het groepsplan voor de C-groep het karakter van een remediërend handelingsplan. De school past deze werkwijze toe om zo snel mogelijk onnodige leerachterstanden en kennishiaten weg te werken. In een volgende fase zullen de groepsplannen voor alle niveaus ingevuld worden volgens de principes van het Handelingsgericht Werken, zodat zij een meer preventief karakter krijgen. De inspectie heeft waardering voor de grondigheid van de analyses die de leraren uitvoeren met name op het gebied van technisch lezen en rekenen. Hoewel de ene leraar daarin al vaardiger is dan de andere, geven deze analyses voldoende input voor de begeleiding aan de leerlingen.

De groepsplannen beogen de leraren te ondersteunen bij het toepassen van convergente differentiatie (wat moet ik doen om de leerlingen bij de stof te houden). Daarnaast geven ze invulling aan gerichte hulp als leerlingen uitvallen. Daardoor heeft de inspectie een groot deel van de indicatoren van afstemming en zorg met een voldoende beoordeeld. Er zijn echter twee aandachtspunten. Ten eerste ontbreekt momenteel een duidelijk schoolbeleid voor het aanbod voor meerbegaafde leerlingen (6.3). Deze leerlingen krijgen over het geheel genomen dezelfde verwerkingsopdrachten als de overige subgroepen. De leraren proberen op eigen initiatief daar wel enige aanpassing in aan te brengen, maar er is geen sprake van een schoolbrede aanpak. Het tweede aandachtspunt betreft de evaluatie van de zorg. De meeste groepshandelingsplannen worden geëvalueerd maar deze evaluatie is vaak nog zeer globaal. Er staan weinig verklaringen in waarom de doelen al dan niet behaald zijn en of de aanpak daarmee effectief was. Juist deze kwalitatieve evaluatie is nodig om de effecten van de interventies te bepalen en daaruit lering te trekken (8.4).

Kwaliteitszorg

Door de planmatige aanpak van het verbetertraject en rust in de personele situatie heeft de school grote vooruitgang in haar schoolontwikkeling geboekt. Het is nu zaak om de huidige kwaliteit vast te houden en waar nodig uit te bouwen. Veel van de ontwikkelingen zijn nog pril. En hoewel de leraren aangeven dat zij de voordelen van de nieuwe werkwijze zien en ook zeker zullen vasthouden, is het nodig om de uitvoering van de afspraken te bewaken. In het kader van de Kwaliteitsaanpak Basisscholen Amsterdam kijkt de school nu met regelmaat of zij aan de doelen in het verbeterplan voldoet. Bij deze evaluaties komen de belangrijkste aspecten van het onderwijs aan de orde. Daarom is indicator 9.3 met een voldoende beoordeeld. Wel kan de school deze evaluaties verdiepen door de effecten van de verbeteractiviteiten te koppelen aan de leerprestaties. Dit doet de school momenteel nog te weinig. De opbrengstenanalyses die de school vooralsnog uitvoert, geven met name inzicht in zorgbehoeften van (groepen) leerlingen. Maar de directie gebruikt de gegevens uit het leerlingvolgsysteem nog te weinig om hier op schoolniveau conclusies uit te trekken (9.2). Ook heeft de school nog geen streefdoelen opgesteld die als referentie kunnen dienen voor het wegen van de prestaties van de groepen.

Indicator 9.6 (de borging) is ook onvoldoende. Hoewel de school zeker een aantal maatregelen heeft genomen om de verbeteringen goed ingebed te krijgen in de schoolorganisatie, is de borgingsfase eigenlijk nog niet aangebroken. Als volgend jaar het verbeterplan is afgerond, staat de school voor de opgave om verworven resultaten te borgen. De wijze waarop zij dit doet zal zij nog nader moeten beschrijven in het kwaliteitsbeleid dat onderdeel uitmaakt van het nieuwe schoolplan. Dit om ervoor te zorgen dat de veranderingen duurzaam zijn en de school niet terugvalt in oude gewoontes.

3 Toezichtarrangement

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de Flevoparkschool het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.